

հակաները դործեցին և նուիրուեցան իրենց գործին: Ատրիա արհամարհելն էր ֆիզիքական ուժերով ձեռք բերուած յաղթանակները, և դառնալն էր «անեղին իմաստը» տարածելու գաղափարին՝ ձողովուրդին կեանքին մէջ, եւ Հայ Գիրը, Հայ Աստուածաշունչին թարգմանութիւնը, Հայ Դպրոցը, բխումն են այս նպատակին:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

✱ 26 Ապրիլ, Բ. օր Ս. Զատիկի. — Հետեւեալ անձնաւորութիւնները այցելեցին պատրիարքարան, ի շնորհաւորութիւն Ս. Զատիկի տօնին առթիւ:

Երուսաղէմի Նահանգային Կառավարիչ Վսեմ. Պէյլի, ընկերակցութեամբ Կառավարչատանց աւագ քարտուղարներու: — Վսեմ. Բարձր Գեմիտէրի անձնական թիկնապահը, և Ռուհի Պէյ Ապտէլհատի: — Երուսաղէմի Անկիւքան Եպիսկոպոսարանի Աւագ-Սարկաւագ Սթիֆըրտ և Կանոնիկոս Հայր Պրիմէն: — Ռուս Եկեղեցւոյ վերատեսուչ Գեր. Արչիմանտրիտ Անթանիօ: — Ղպտոց փոխանորդը: — Ասորոց Գեր. Տ. Ֆիլոքսինոս Եպիսկոպոսը և Հապէշաց Մեծաւորը: — Հայ Կաթողիկոս, Յոյն Կաթողիկոս փոխանորդները:

✱ 30 Ապրիլ Ուրբաթ. — Լատինաց Ամեն. Ս. Պատրիարքը, իր հետևորդներով, փոխադարձ շնորհաւորական այցելութեան եկաւ ի պատրիարքարան:

Զ Օ Ր Ա Հ Ա Ն Գ Է Ս

Յունիս 14ին, Երկաշարթի կէսօրէն առաջ ժամը 11.20ին տեղի ունեցաւ Դաշնակից ուժերու միացեալ զօրքերու հանդիսաւոր անցք մը, քաղաքիս զլխաւոր հաստատութիւններէն Կ. Մ. Շ. Ա. ի զիմաց, Ամբողջ պողոտան օրեր առաջ դրօշազարդուած էր դաշնակից ազգերու դրօշակներով: Երուսաղէմի Նահանգային Վսեմ. Կառավարիչի զլխաւորութեամբ հանդիսատես եղան, պաշտօնապէս, քաղաքիս կրօնական հաստատութեանց ներկայացուցիչները և քարձրատիճան անձնաւորութիւններ: Պատրիարքարանիս կողմէ ներկայ գտնուեցաւ Հոգ. Տ. Դէսոյզ Վրդ. Ճանաչղեան: Կարգով, 31 զանազան տեսակի զօրաբաժիններ կը մասնակցէին անցքին — հեծելաւորներու, ձիաւորներու, զրահաւոր ինքնաշարժերու, օդանաւորներու, նաւաստիներու և այլն: Իւրաքանչիւր զօրաբաժին իր ազգային տարազով, Անցան՝ հետիոտն կամ հեծեալ, Պաղեստինի, Բրիտանական և Սիւրիայի Նահանգներու Զինուորական Հեծելաւորները, Արաբ Լէզէոնականներ, Յոյն, Բուլղարացի, Եւրոպական, Սկովական, Հնդկական, Ափրիկեան, և այլն զօրաբաժիններ, Կ. Մ. Շ. Ա. ի առջև զօրանալէսը աւարտեցաւ ժամը 12ին:

ՏՕՔԹ. Ն. ԵԱՂԼԵԱՆ
1889-1943

Մայիս 22ին, սրտի հիւանդութենէն իր յաւիտենական հանգիստը մտաւ Ս. Աթոռոյս ամենուն սիրելի բժիշկ Տօքթ. Ն. Եաղլեան, հիւանդութեան ճիրաններէն երկար տառապելէ վերջ, որ թէեւ դանդաղ բայց տակաւ առ տակաւ մաշեց զինքը, հակառակ բաղդատմամբ իր քիչ տարիքին եւ տոկուն կազմին:

Տօքթ. Ն. Եաղլեան ծնած է 1889ին Կարսպազար: Իր բժշկական ուսումը ըրած է նախ Դամասկոս, ապա Կ. Պոլսոյ բժշկական համալսարանը, ուրկէ առած՝ իր վրկայականը 1913ին: Մեծ պատերազմի ամբողջ տեւողութեան իրեն զինուորական բժիշկ ծառայած է թրքական բանակին մէջ. նախ բժշկապետ Կ. Պոլսոյ պետական հիւանդանոցին, յետոյ եղած է Վան, Պիթիւս, Սղերտ, Միջագետք, ու պատերազմի վերջաւորութեան՝ գերի ինկած անգլիացիներուն: Ծանր ու տաժանագին եղած են իրեն համար այս կարճ՝ բայց մութ տարիները, իրենց անբակտելի կնիքը դնելու չափ ինչպէս իր հոգիին՝ նոյնպէս եւ իր ֆիզիք կազմին վրայ:

1920-էն սկսեալ իր ծառայութիւններու եւ գործունէութեան դաշտը կ'ըլլայ Երուսաղէմ. ուր կազմեց իր ընտանեկան բոյնը հայր ըլլալով հինգ ուսումնատենչ եւ անուշիկ զաւակներու եւ պատուական կողակցի մը, որ Տօթթորը լրացնող պահապան հրեշտակը եղաւ, ինչպէս իր կենդանութեան նոյնպէս իր մահէն վերջ:

1922ին բժիշկ է Երուսաղէմի Արարատեան որբանոցին մէջ, մինչեւ 1925: Նոյն ատեն անձնական բժիշկը Հոգեւոյս Դուրեան Արքազան Պատրիարքին: Իսկ 1936էն սկսեալ վանուցս բժիշկ Տօթթ. Վ. Պասքալ, գործէ քաշուելուն առիթով, իրեն կը փոխանցէ Ս. Աթոռոյ եւ Ժառ. Վարժ.ի բժշկական իր սպասարկութիւնները: Մինչեւ իր մահը Տօթթ. Եաղեան կատարեց խղճմտութեամբ իր պարտականութիւնը, Հոգեւոյս Տ. Թորգոմ Արքազանի ինչպէս նաեւ Նորին Ամեն. Տ. Մեսրոպ Արքազանի անձնական բժշկի ալ հանգամանքներով: Եւ կը վայելէր հանգուցեալ երկու պատրիարքներու ալ մօտիկ բարեկամութիւնը:

Թաղման կարգը կատարուեցաւ Մայիս 23ին իրիկուան ժամը 4ին Ս. Յակոբայ Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսագետութեամբ Լուսարարապետ Դեր. Տ. Կիրեղ Ծ. Վրդ. Իսրայէլեանի: Ներկայ էր ամբողջ Միաբանութիւնը իր կազմով, եւ ժողովուրդի հեծ բազմութիւն մը, որ եկած էր գուրգուրանքով շրջապատելու սիրելի Տօթթորին դագաղը եւ զայն առաջնորդելու իր հանգիստին:

Սրտառուչ պարագայ մըն էր հանգուցեալի տղուն իր հօր ի հող մահու դրուելէն երկու վայրկեան վերջ Պէյրութէն հասնիլը: Յուզումէն բարացած յուզարկաւորներուն ընդմէջէն Պ. Արամ Եաղեան իջաւ իր հօր գերեզմանը, մէկդի ընելով բարակ խաւը հողին, եւ տուաւ հրաժեշտի համբոյրը իրմէն յաւէրժ բաժնուող իր սիրելի հօր, որ, ինչ յոյսերով եւ սիրով կը սպասէր իր զաւակի աւարտելուն: Յուզարկաւորներուն արցունքը աննկարագրելի էր այս սրտանմիկ եւ թատերական տեսարանին առջեւ:

Դամբանական խօսեցաւ Հոգ. Տ. Եղիշէ Վրդ. Տէրտէրեան, վեր առնելով հանգուցեալի արժանիքները եւ ազգային վաստակաւորի հանգամանքը, ու դրուատելով Ս. Աթոռոյ հաւատարիմ ու ժրաջան պաշտօնեայի յիշատակը: Մարմինը ամփոփուեցաւ Ս. Փրկչի ազգային գերեզմանատան մէջ:

Այս առիթով Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ իրենց ամէնէն քաղցր սիրոյն մէջ խոցուած հանգուցեալի ազնիւ տիկնոջ եւ զաւակներուն, հայցելով Ս. Հոգւոյ մխիթարութիւնը սիրեցեալ Տօթթ. Եաղեանի բոլոր պարագաներուն:

Հանգիստ իր հողին:

